

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/32/2017
Identifikačné číslo spisu: 4016200834
Dátum vydania rozhodnutia: 30.05.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:4016200834.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členov senátu JUDr. Viery Nevedelovej a Mgr. Viliama Pohančeniča, v právnej veci navrhovateľa: O. S., N. XX, R., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 05. decembra 2016, č. k. 23Sa/79/2016-17, jednomyselne takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 05. decembra 2016, č. k. 23Sa/79/2016-17 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 26.04.2016, ktorým podľa § 70 a § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok zo dňa 23.02.2016 lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Navrhovateľovi nepriznal právo na náhradu trov konania.

Krajský súd vychádzal zo záverov posudku posudkových lekárov Sociálnej poisťovni pobočky Nitra aj ústredia z 23.02.2016, 30.06.2016 a 14.09.2016, v ktorých boli vyhodnotené pôvodné aj novšie lekárske nálezy, predložené navrhovateľom v priebehu konania o opravnom prostriedku. Posudkoví lekári dospeli k zhodnému záveru, že u navrhovateľa sa jedná o poruchu osobnosti a správania, astma bronchiálne ľahká, perzistujúca, stredná obojstranná nedočujnosť s tinitom, lumbalgia bez radikulopathie. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie určil posudkový lekár poruchu osobnosti a správania podľa kapitoly

VI., odd. A, položka 1, písm. a/ a zvýšil percentuálnu mieru o ostatné zdravotné postihnutia o 10 %, kapitola VIII., odd. B, položka 3, písm. b/ podľa prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z.. Posudkový lekár ústredia vyšetril navrhovateľa, zohľadnil predložené lekárske nálezy a konštatoval, že trpí na ľahký organický psychosyndróm pri ľahkom poškodení CNS v dôsledku prekonaného zápalu mozgových blán v minulosti. Tomuto rozhodujúcemu zdravotnému postihnutiu prislúcha miera poklesu 30 %, čo je horná hranica rozpätia. Na ostatné zdravotné poruchy je miera poklesu navýšená o 10 %. Zdravotný stav navrhovateľa nepodmieňuje uznanie invalidity, keďže miera schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľa je 40 %. Krajský súd považoval rozhodnutie odporkyne za zodpovedajúce zásadám logického myslenia a správneho uváženia ako aj v súlade s hmotnoprávnymi ustanoveniami zákona č. 461/2003 Z. z., preto jej rozhodnutie potvrdil a neúspešnému navrhovateľovi nepriznal trovy konania.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Uviedol, že zhoršenie zdravotného stavu ho obmedzuje v jeho činnostiach a určené diagnózy považuje za neliečiteľné a výrazne sa zhoršujúce.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu považovala námietky navrhovateľa za nedôvodné. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Podľa § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok účinný od 01.07.2016 (ďalej len „SSP“) odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Predmetom konania bolo rozhodnutie odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o invalidný dôchodok.

Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4, určuje sa v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav (§ 71 ods. 2, 3, 5 až 8 zákona č. 461/2003 Z. z.).

Nebolo sporné, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľa sú poruchy osobnosti, poruchy správania, poruchy intelektu vyvolané ochorením, poškodením alebo dysfunkciou mozgu (encefalopatia ľahká forma) a ako iné zdravotné poškodenie bola zistená bronchiálna astma ľahká, perzistujúca. Sporné bolo hodnotenie miery poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť.

Podkladom na vypracovanie posudku o invalidite sú, okrem iného, závery odborných lekárskech vyšetrení. Z odborného lekárskeho posudku musí byť zrejmé, z ktorých lekárskech nálezov posudkový lekár pri posudzovaní vychádzal, a aké boli závery (zistenia) jednotlivých relevantných lekárskech vyšetrení, ktoré boli podkladom posúdenia.

Samotný posudok o invalidite na účely § 70 zákona č. 461/2003 Z. z. je potom výsledkom posúdenia dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu, vrátane zváženia dlhodobosti jeho zhoršenia a opätovného zlepšenia, a jeho vplyvu na schopnosť poistenca vykonávať zárobkovú činnosť, a to na základe zhrnutia a posúdenia jednotlivých nálezov odborných lekárskech vyšetrení, zhodnotenia priebehu ochorenia pri súčasnom zohľadnení doterajších schopností, vrátane nadobudnutého vzdelania.

Podľa predložených posudkov posudkových lekárov aj odvolací súd mal za preukázané, že v prípade navrhovateľa nemožno hovoriť o invalidite nad 40 %.

Funkčné vyšetrenia a kontrolné nálezy, ktoré boli podkladom posudzovania v rozhodnom čase, jednotne poukazujú na ľahký organický psychosyndróm pri ľahkom poškodení CNS v dôsledku prekonaného zápalu mozgových blán v minulosti, čo zodpovedá postihnutiu, ku ktorému prislúcha miera poklesu 30 %, čo je horná hranica rozpätia. Ostatné zdravotné poruchy boli navýšené o maximálne možných 10 %, teda na výslednú mieru poklesu 40 %.

V správnom súdnictve súdy preskúmajajú zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov, pričom skúmajú, či si správny orgán pre svoje rozhodnutie zadovážil dostatok podkladov na zistenie skutočného stavu veci a či ich vyhodnotenie je odôvodnené dostatočne, logicky a presvedčivo.

Krajský súd považoval posudky posudkových lekárov za presvedčivé a založené na záveroch odborných lekárskech vyšetrení. Aj podľa názoru odvolacieho súdu závery posudkov sú logické a presvedčivé, bez vnútorných rozporov i bez rozporov s nálezmi odborných lekárskech vyšetrení. Navrhovateľ v odvolacom konaní nepreukázal nesprávnosť doterajšieho posúdenia ani dlhodobosť zhoršenia zdravotného stavu. Dlhodobé zhoršenie zdravotného stavu by mohlo prípadne privodiť navrhovateľovi úspech v prípade podania novej žiadosti o invalidný dôchodok.

Je potrebné zdôrazniť, že pri preskúvaní rozhodnutia odporkyne je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase jeho vydania (§ 250l ods. 2 v spojení s § 250i ods. 1 OSP), aj keď odporkyňa môže i v priebehu preskúvacieho konania rozhodnúť o neskoršom priznaní invalidného dôchodku; taká možnosť však nie je, bez ďalšieho dôvodom na opakované posúdenie zdravotného stavu v prípade predkladania novších a novších lekárskech nálezov a dôvodom na zrušenie jej rozhodnutia, ktoré v čase jeho vydania na základe riadneho zistenia skutočného stavu zodpovedalo zákonu.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd dospel k záveru, že odporkyňa pred vydaním preskúvaného rozhodnutia riadne a dostatočne zistila skutočný stav, rozhodnutie odporkyne považoval za súladné so zákonom, a preto rozsudok krajského súdu potvrdil (§ 219 OSP).

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyňa trovy konania nepatria zo zákona (§ 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1, § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.